

Valtuustoaloite sähkön hintakaton käyttöönotosta KSS Energian hinnoittelussa Kouvolan alueella

2688/00.05.00/2022

Kaupunginvaltuusto 19.09.2022 § 105

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettu Pekka Korpivaaran jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Poikkeuksellisesta sähkömarkkinatilanteesta johtuen moni sähkölaitos on jo tehnyt päätöksen irtisanoa vanhat sopimukset ja myyvät oman kuntansa alueella oleville sähköä kohtuullisella hinnalla. Esimerkiksi Seinäjoen ja Kokkolan kaupunkien omistamat sähkölaitokset ovat toimineet kyseisellä tavalla. Nämä sähkölaitokset tekevät uusia sähkönmyyntisopimuksia ainoastaan oman kaupungin alueelle.

KSS Energia hankkii myytävän sähkönsä pääasiassa Mankala-periaatteella toimivilta yhtiöiltä, kuten Teollisuuden Voiman Olkiluoto 3. voimalasta. Samoin kaikki vesivoimalla tuotettu sähkö ostetaan omakustannushintaan. Mankala-periaate tarkoittaa, että sen pääasiallinen tarkoitus on tuottaa sähköä osakkailleen omakustannushintaan. Tuotantohinnoissa ei ole tapahtunut juuri muutoksia. Esimerkiksi Mankala-periaatteella toimiva Kemijoki Oy myy sähkönsä omille omistajille 1 c€/kWh. Omistavat sähköyhtiöt myyvät sen sitten eteenpäin ”pörssihinta”-periaatteella. KSS-Energian toimii periaatteessa samoin.

Kokkolan Energia ottaa 1.10.2022 alkaen käyttöön hintakaton, joka on voimassa Kokkolan alueen asiakkaiden (Kokkola, Lohtaja, Kälviä ja Ullava) Vuodenaika-sähkösopimuksissa. Kokkolassa hintakatto takaa sen, että energiayhtiö laskuttaa asiakkailtaan enimmillään 16 snt/kWh (alv 0%). Arvonlisäveron kanssa se tarkoittaa kuluttaja-asiakkaalle maks. 19,84 snt/kWh. Lopullinen hinta vaihtelee arvonlisäveron suuruuden mukaan. Mikäli sähkön hinta on korkeampi, yhtiö jättää hintakaton ylittävän osuuden sähkön hinnasta laskuttamatta. Jos hinta seuraavalla kvartaalilla on alempi kuin hintakatto, asiakas maksaa alemman hinnan.

Hintakatto tulee Kokkolassa voimaan 1.10.2022 ja on voimassa toistaiseksi. Se koskee kaikkia Kokkolan alueen asiakkaita, joiden sähköliittymä on Kokkolan alueella (Kokkola, Lohtaja, Kälviä ja Ullava) ja käyttöpaikan sulake on korkeintaan 63 ampeeria tai pienempi. Kokkolan Energia seuraa sähkön hintatasoa ja tarkastelee hintakaton tarpeellisuutta tarvittaessa, vähintään kahdesti vuodessa.

Kokkolan Energia haluaa tarjota myös Kokkolan alueen yrityksille järkevän hintaista sähköä. Edellä mainitut ehdot täyttävät Vuodenaika-

sähkösopimukset siirretään automaattisesti hintakaton piiriin. Hintakaton suojaan otetaan myös uusia asiakkaita Kokkolan alueelta. Tämä edellyttää kuitenkin normaalia luottotietojen tarkistusta.

Myös Keravan Energia tukee omia asukkaita heille suunnatulla sähkösopimuksella. Keravan Energialla on omaa sähköntuotantoa melko vähän – noin 25 % kaikesta myynnistä. Loput 75 % myymästämme sähköstä ostanne markkinoilta. Keravan Energia on tuonut valikoimaan Paikallissähkösopimuksen tukeakseen oman alueensa asukkaita. Sopimuksen hinta on saatu mahdollisimman alhaiseksi hyödyntämällä omaa sähköntuotantoamme, rajaamalla tuote vain Keravan ja Sipoon asukkaille sekä hajauttamalla hinta 24 kuukauden ajanjaksolle. Paikallissähkösopimuksessa sähköllä on merkittävästi halvempi hinta öisin. Jos asiakkaan on mahdollista siirtää sähkönkulutusta yölle, on hänen mahdollista saada enemmän säästöä sähkölaskuun.

KSS Energia tulee velvoittaa toimimaan kuten Seinäjoen tai Kokkolan Energia.

KSS PERUS (Kausienergia)		alv 24 %	alv 0 %
Perusmaksu		4,39 €/kk	3,54 €/kk
Energiamaksu	Talviarkipäivä	45,820 snt/kWh	36,952 snt/kWh
	Muu aika	33,590 snt/kWh	27,089 snt/kWh

Sähkönmyyntihinnat 1.10.2022 alkaen (sis. alv 24%)

SE Oikea - Yleissähkö

perusmaksu 3,00 €/kk

sähköenergia
10,20 snt/kWh

SE Oikea - Aikasähkö

perusmaksu 4,00 €/kk

päiväenergia
10,75 snt/kWh
yöenergia
9,30 snt/kWh

SE Oikea - Vuodenaikasähkö

perusmaksu 4,00 €/kk

talviaika
11,30 snt/kWh
muu aika
9,70 snt/kWh

Esitämme, että Kouvolan kaupunki omistajaohjauksen keinoin toimii niin, että KSS Energia Oy veloitetaan myymään oman tuotantonsa kohtuullisella katteella kouvoolalaisille kuluttaja-asiakkaille kuten Keravan Energia, Seinäjoen Energia, Kokkolan Energia jne.

Koska asialla on kiire, tulee Kouvolan kaupungin omistajaohjauksen aloittaa KSS Energian ohjaus välittömästi.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen elinvoimajaosto 18.04.2023 § 35

Valmistelija: Apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteeseen annetaan seuraava vastaus:

KSS Energia Oy noudattaa toiminnassaan Sähkömarkkinalakia sekä sähkönmyyntiehtoja, jotka antavat reunaehdot liiketoiminnalle. Sähkömarkkinalaki määrittää, että kunkin verkkoyhtiön toiminta-alueella toimii yksi toimitusvelvollinen sähkönmyyjä, jonka on toimitettava sähköä alueen kotitalouksille julkisilla hinnoilla ja sopimusehdoilla. Kouvolan maantieteellisellä alueella on kolme eri sähkön jakelua toteuttavaa yhtiötä, joilla kaikilla on eri toimitusvelvollinen sähkön myyjä. KSS Energia Oy on KSS Verkko Oy:n toimialueen toimitusvelvollinen sähkönmyyjä.

KSS Verkon toimialueen kokonaisvolyymi on noin 625 GWh (2022), josta KSS Energian myynnissä on tällä hetkellä hieman alle puolet. KSS Verkon toimialue kattaa pääosin Kouvolan taajama-alueen, Kuusankosken, Valkealan ja osin Jaalan sekä litin alueita. Muut Kouvolaan kuuluvat alueet sekä Anjala ja Elimäki kokonaisuudessaan ovat muiden sähkön myyntiyhtiöiden toimitusvelvollisuuden piirissä. Kyseisten muiden verkkoyhtiöiden alueiden sähkökäyttövolyymeihin ei KSS Energialla ole näkyvyyttä.

KSS Verkon toimialue huomioiden KSS Energian pelkästään kokonaan oman tuotannon teoreettinen osuus on noin 3 %. Mikäli tarkasteluun otetaan energiayhtiön eri tuotanto-osuudet, joihin aloitteessa viitataan, niin energiatuotannon osuus kattaa teoriassa 39 %. Tosiasiallisesti prosentiosuus olisi merkittävästi pienempi, johtuen siitä, että tuotannon huippuhetki (vesitilanne, tuuli, aurinko) ei ajoitu sähkökäytön huipputarpeen kanssa samanaikaisesti ja päinvastoin. Tässä tarkastelussa myös hinnanvaihtelut tuntien sisällä kasvavat hyvin suuriksi ja energian hankintakustannukset kohoavat merkittävästi.

Kokonaisuutena KSS Energian oman tuotannon ja tuotanto-osuuksiin yhteenlaskettu energiavolyymi oli vuonna 2022 noin 15 % kaikesta sähkönmyynnistä. Oman tuotannon osuus myytävästä sähköenergiasta on pieni, jonka vuoksi sähköenergia hankitaan tukkumarkkinoilta kulloisenkin hetken markkinahinnalla. KSS Energian myymän sähkön hinta riippuu sähkömarkkinan tilanteesta ja sähköenergian hankintakustannuksesta.

KSS Verkon toimialueen sähkökulutuksen volyymi huomioiden laskennallisesti yhden sentin (alv 0 %) hinnanalennus loppuasiakkaalle tarkoittaa KSS Energialle yhteensä -6,5 miljoonan euron vaikutusta tulokseen, mikäli sähköhankintakustannus säilyi ennallaan. Samalla

laskentamallilla kymmenen sentin hinnanalennus (alv. 0 %) tarkoittaisi yhteensä -65 miljoonan euron vaikutusta tulokseen. Sen sijaan hinnanalennukset ovat mahdollisia tilanteissa, joissa hankintahinta tulee alaspäin. KSS Energia on tehnyt vuoden 2002 osalta alennuksia useisiin toistaiseksi voimassa oleviin tuotteisiin, mukaan lukien toimitusvelvolliset sähkönmyyntituotteet.

Edellä olevassa tarkastelussa ei voida huomioida koko Kouvolan suuraluetta, sillä pinta-alallisesti noin puolet alueesta on muiden yhtiöiden toimitusvelvollisuuden piirissä. Muiden toimitusvelvollisten myyjien kokonaisvolyymit Kouvolan suuralueella eivät ole KSS Energian tiedossa. Tarkastelussa ei myöskään huomioida, että rajaamalla oma tuotanto ja tuotanto-osuudet vain valitulle asiakasryhmällä kohoavat suhteelliset energian hankintakustannukset jäljelle jäävien 61 % osalta merkittävästi.

Kaikki Kouvolan alueen kotitaloudet eivät ole KSS Verko Oy:n toimitusvelvollisia asiakkaita. Monella asiakkaalla on voimassa oleva sopimus toisen sähkön myyntiyhtiön, kun KSS Energia Oy:n kanssa, eikä energiayhtiön vaihtaminen ole mahdollista kesken sopimuskauden. Näin olleen teoreettisesti oman tuotannon kohdentaminen vain valitulle ryhmälle ja niille asiakkaille, joille se olisi sopimusteknisesti mahdollista, kohdentaisi hinnan alennuksen vain rajatulle joukolle kouvoolalaisista kotitalouksista. Valtuustoaloitteessa esitetty malli vaarantaisi lisäksi koko konserniyhtiön toimintaedellytykset, puhumattakaan tuloutuksesta omistajalleen eli Kouvolan kaupungille.

Aloitteessa viitattiin kolmeen muuhun toimijaan markkinoilla. Mainittujen toimijoiden tilanne sähkömarkkinassa ei ole vertailukelpoinen KSS Energia Oy:n kanssa. Samalla halutaan tuoda tiedoksi, että sähkömarkkinoiden muuttuessa oleellisesti, voidaan olla tilanteessa missä KSS Energian oman tuotannon kustannuksen hinta on korkeampi, kuin sen hetken markkinahinta. Ja tällöin Kouvolan asukkaat maksaisivat sähköstä yli markkinahinnan. Asiakkaan näkökulmasta markkinaehtoisuus on paras ratkaisu myös pitkällä tähtäimellä. Vastaavasti markkinaehtoisuudesta luopuminen, edelliset seikat huomioiden, poistaa KSS Energialta tulevaisuudessa edellytykset toimia sähkönmyyjänä paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Edellä mainitut seikat huomioiden, KSS Energia Oy:llä ei ole valtuustoaloitteessa esitetyle toimintamallille liiketoiminnallisia mahdollisuuksia. KSS Energia Oy kuitenkin kehittää jatkuvasti omaa tuotetarjoamaansa sekä sopimushinnoittelua, jotta jokainen asiakas voi valita juuri omaan käyttöönsä sopivimman sähkötuotteen. Valtio on päättänyt tukea sähkön käyttäjiä erilaisilla hyvitysmekanismeilla ja hinnan alennuksilla ja tätä kautta KSS energia osallistuu tasapuolisesti sähkön hinnoittelun kohtuullistamisen toteuttamiseen.

Lisätietoja: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Elinvoimajaosto päättää antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen ja esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen elinvoimajaoston päätös:

Kaupunginhallituksen elinvoimajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.
